Dosarul nr. 2-17013165-05-2r-27062023 Judecătoria Cahul, sediul Central

Judecător Mihail Bușuleac

Curtea de Apel Cahul
D E CI Z I E
În Numele Legii

29 septembrie 2023 municipiul Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul,
judecând în componenţa:
***preşedintelui* completului de judecată, dnei:** *Galina VAVRIN,*
judecătorilor: **dnei** *Natalia BONDARENCO* şi **dlui** *Ion DĂNĂILĂ*,

în lipsa părților, a judecat recursul ordinar declarat de Șurîghin Andrei împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 15 mai 2023, pronunțată la cererea înaintată de Șurîghin Andrei privind explicarea modului de executare a hotărârii Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 emisă în urma examinării cererii de chemare în judecata înaintată de Șurîghin Andrei succesor în drepturi lui Maftei Nina împotriva lui Novicova Ludmila cu privire la încasarea sumei în partea calculării penalității,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La 16 februarie 2016 Maftei Nina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ludmilei Novicova cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 03 aprilie 2017 reclamanta Maftei Nina a fost înlocuită cu succesorul în drepturi – cesionarul Andrei Șurîghin.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecata înaintată de Șurîghin Andrei succesor în drepturi lui Maftei Nina împotriva Ludmilei Novicova cu privire la încasarea sumei. A fost dispusă încasarea de la Novicova Ludmila în beneficiul lui Șurîghin Andrei suma de 2512 lei, 3500 lei cu titlu de penalitate și 285 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total 6297 lei (șase mii două sute nouăzeci şi șapte lei 00 bani).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 27 decembrie 2018 a fost menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Maftei Nina (cesionar Șurîghin Andrei) împotriva lui Novicova Ludmila cu privire la încasarea datoriei pe contractul de împrumut.

Ulterior, la data de 11 mai 2021 Șurîghin Andrei a înaintat cerere privind explicarea modului de executare a hotărârii Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 emisă în urma examinării cererii de chemare în judecata înaintată de Șurîghin Andrei succesor în drepturi lui Maftei Nina împotriva lui Novicova Ludmila cu privire la încasarea sumei în partea calculării penalității.

Poziţia primei instanţe.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul central din 15 mai 2023 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de Șurîghin Andrei privind explicarea modului de executare a hotărîrii Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 emisă în urma examinării cererii de chemare în judecata înaintată de Șurîghin Andrei succesor în drepturi lui Maftei Nina împotriva lui Novicova Ludmila cu privire la încasarea sumei în partea calculării penalității.

Pentru a pronunța încheierea în cauză judecătorul a constatat că la examinarea cauzei civile în fond, instanța a menționat în partea motivatorie a hotărârii din 26 aprilie 2017 că, penalitatea stabilită de părți în contractul din 21 decembrie 2012 care constituie 30% lunar este disproporționat de mare și urmează a fi redusă la o limită rezonabilă. Totodată prin prisma prevederilor art. 268 lit. a) (în vigoare pînă la data de 01 martie 2019), Cod civil, potrivit căruia acţiunile privind încasarea penalității se prescriu în termen de 6 luni, prin urmare instanța de judecată a reținut că în cazul dat nu poate fi încasată penalitatea pe un termen ce depășește 180 zile, și ca urmare penalitatea urmează a fi redusă. În acest context executorul judecătoresc corect a stabilit calcularea dobînzii de întârziere în cadrul procedurii de executare nr.15292/20.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 15 mai 2023, pe data de 13 iunie 2023 (conform ștampilei de pe plic), Șurîghin Andrei a contestat-o cu recurs prin care a solicitat admiterea recursului si casarea încheierii nominalizate, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În argumentarea recursului fiind indicat că la data de 29.05.2023 a recepționat încheierea contestată, astfel a respectat termenul de declarare a recursului. Recurentul nu este de acord concluziile instanței de judecată așa cum instanța de fond a interpretat greșit prevederile art. 268 Cod civil. Această normă prevede termenele speciale de prescripție extinctivă după trecerea căruia creditorul pierde dreptul subiectiv de a se adresa în apărarea drepturilor sale, sau cu solicitarea de a încasa penalități în temeiul unui contract, care asigură executarea obligației de bază a Contractului de împrumut. Mai mult ca atât, penalitatea este supusă încasării, deja si numai după stingerea de către debitor a obligațiunii de bază si reieșind din data, când debitorul execută obligațiunea de bază.

Instanța de fond însă în temeiul art.268 Cod civil a conchis că temei pentru încasarea sumei de la debitor atât conform contractului de împrumut, așa și pentru executarea hotărârii instanței de judecată, - se pot încasa în timpul termenului, care nu depășește șase luni de la semnarea de către părți a Contractul de împrumut sau în timp nu mai mult de șase luni de la data pronunțării Hotărârii instanței de judecată.

Această concluzie a instanței de fond atestă o interpretare greșită a prevederilor art. 268 CC și ca consecință limitează drepturile creditorului. Nu este de acord cu respingerea cererii prin care se solicită explicarea hotărârii referitoare la aplicare normelor de drept material ce vizează penalitatea contractuală care urmează să fie executată de către debitor în baza contractului de împrumut.

Mai mult, recurentul invocă tergiversarea intenționată de către instanța de judecată a examinării cererii în ordinea 251 CPC, prin urmare a fost prejudiciat interesul legal al solicitantului.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, „ *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii* ".

Din actele cauzei se constată că încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată pe data de 15 mai 2023. Actul judecătoresc a fost expediat în adresa părților la data de 17 mai 2023 (f.d.230), care a fost recepționată de recurent la data de 29.05.2023 (f.d.232 verso). Astfel, cererea de recurs fiind depusă la data de 13 iunie 2023 (conform ștampilei de pe plic), prin prisma prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, a fost declarat în termen.

Aprecierea instanței de recurs.

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar conchide că recursul declarat este neîntemeiat şi urmează a fi respins, cu menţinerea încheierii instanței de fond ca fiind una legală si întemeiată, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 423 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *„încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului".*

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părților.*

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea".*

Pornind de la prevederile legale citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data şi ora judecării cauzei în ordine de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu motivele invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar reţine că încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 15 mai 2023, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de Șurîghin Andrei privind explicarea modului de executare a hotărîrii Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 emisă în urma examinării cererii de chemare în judecata înaintată de Șurîghin Andrei succesor în drepturi lui Maftei Nina împotriva lui Novicova Ludmila cu privire la încasarea sumei în partea calculării penalității, este una legală si întemeiată, adoptată în conformitate cu normele de drept procedural, fapt ce implică menținerea acesteia si respingerea recursului declarat.

Obiect al dezbaterilor judiciare a servit cererea lui Șurîghin Andrei în ordinea art. 251 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia „*dacă sînt necesare explicaţii referitor la sensul, extinderea sau aplicarea dispozitivului hotărîrii sau dacă hotărîrea cuprinde dispoziţii*

contradictorii, instanţa emitentă, la cererea participanţilor la proces sau a executorului judecătoresc, dă explicaţii asupra dispozitivului ori omite dispoziţiile contradictorii fără a modifica cuprinsul hotărîrii".

Astfel, instanța de recurs constată că prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecata înaintată de Șurîghin Andrei succesor în drepturi lui Maftei Nina împotriva Ludmilei Novicova cu privire la încasarea sumei. A fost dispusă încasarea de la Novicova Ludmila în beneficiul lui Șurîghin Andrei suma de 2512 lei, 3500 lei cu titlu de penalitate și 285 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total 6297 lei (șase mii două sute nouăzeci şi șapte lei 00 bani).

Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 27 decembrie 2018 a fost menținută hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Maftei Nina (cesionar Șurîghin Andrei) împotriva lui Novicova Ludmila cu privire la încasarea datoriei pe contractul de împrumut.

Materialele cauzei atestă că la data de 01 iunie 2020 creditorului Șurîghin Andrei în baza cererii i-a fost eliberat titlul executoriu emis în baza hotărârii Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017, devenită definitivă la 27 februarie 2018, conform art.12 alin.(1) Cod de executare, care a fost recepționat la data de 09.06.2023 fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.182).

La data de 04 septembrie 2020 creditorul Șurîghin Andrei prin intermediul reprezentantului Maftei Nina a prezentat documentul executoriu spre executare executorului judecătoresc Dușcov Valentin, în temeiul art.15 Cod de executare.

Prin încheierea nr.152-92/20 din 04 septembrie 2020 executorul judecătoresc Dușcov Valentin a primit spre executare și a intentat procedura de executare a titlului executoriu nr.2251/16.

La data de 05 martie 2021 executorul judecătoresc Dușcov Valentin a emis încheierea privind calcularea dobânzii de întârziere în cadrul procedurii de executare nr.152-92/20 prin care a dispus încasarea de la Novicova Ludmila, a.n.*****, IDNP ***** dobînda în mărime de 927 lei rezultată din întârzierea executării documentului executoriu nr.2-251 din 26 aprilie 2017 de încasare a datoriei în beneficiul Șurîghin Andrei.

În corespundere cu prevederile art.24 alin.(1) din Codul de executare, *la cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze şi să încaseze dobînzile, penalităţile şi alte sume rezultate din întîrzierea executării, în funcţie de rata inflaţiei şi în conformitate cu art.619 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întîrzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deţine documentul executoriu prin care se stabileşte obligaţia principală, pînă la stingerea acesteia. Sumele menţionate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanţa a devenit exigibilă (scadentă) şi pînă la data plăţii efective a obligaţiei cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă şi durata suspendării procedurii de executare, în condiţiile prevăzute de prezentul cod*.

La data 18 mai 2021 creditorul Șurîghin Andrei a prezentat executorului judecătoresc recipisa prin care confirmă faptul că a primit de la debitorul Novicova Ludmila suma totală de 7224 lei, dintre care 6297 lei suma datoriei și 927 lei cu titlu de dobândă de întârziere. Totodată a solicitat să nu fie încetată procedura de executare în legătură cu dezacordul calculării dobânzii de întârziere invocând că, potrivit contractului de împrumut debitorul urmează să achite o penalitate de 30% din suma datoriei lunar.

Conform art. 624 alin.(1) din Codul civil (în vigoare pînă la data de 01 martie 2019), *clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun*.

Iar potrivit art. 630 alin.(1) din Codul civil (în vigoare pînă la data de 01 martie 2019), *în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale disproporţionat de mari. La reducerea clauzei penale, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului*.

În contextul normelor expus și ținând cont de faptul că la examinarea cauzei civile în fond, instanța a indicat în partea descriptivă a hotărârii din 26 aprilie 2017 că, *penalitatea stabilită de părți în contractul din 21 decembrie 2012 care constituie 30% lunar este disproporționat de mare și urmează a fi redusă la o limită rezonabilă.*

Mai mult, în contextul circumstanțelor stabilite la examinarea fondului, instanța de prim prin prisma prevederilor art. 268 lit. a) (în vigoare pînă la data de 01 martie 2019), Cod civil, potrivit cărora acțiunile privind încasarea penalităților se prescriu în termen de 6 luni, a conchis că în cazul din speță nu poate fi încasată penalitatea pe un termen de depășește 180 zile, și ținând cont de situația materială a pârâtei, în consecință a redus penalitatea pînă la suma de 3500 lei.

Soluția în cauză fiind menținută prin decizia Curții de Apel Cahul din 27 decembrie 2018.

În contextul celor reiterate, raportate la materialele cauzei, instanța de fond just a statuat că executorul judecătoresc Dușcov Valentin corect a stabilit calcularea dobânzii de întârziere în cadrul procedurii de executare nr.15292/20 rezultată din întârzierea executării documentului executoriu nr.2-251 din 26 aprilie 2017 de încasare a datoriei în beneficiul Șurîghin Andrei conform tabelului anexat.

Prin urmare irelevant se prezintă argumentul recurentului cu referire la faptul la caz instanța de fond eronat a interpretat prevederile art. 268 Cod civil, or acest concluzii rezultă din partea descriptivă a hotărârii din 26 aprilie 2017, a cărei explicare se solicită. Mai mult că, concluziile respective au fost menținute și de către instanțele ierarhic superioare.

La fel neîntemeiată se prezintă poziția recurentului cu referire la tergiversarea intenționată de către instanța de fond la examinarea cererii privind explicarea hotărârii, or materialele cauzei atestă că cererea a fost examinată în termeni rezonabili, ținând cont de cererile formulate de solicitant și de perioada de urgență care a fost instituită pe teritoriul Republicii Moldova, în temeiul căreia a fost suspendară cauza civilă începând cu data de 03.03.2022, fiind reluată prin încheierea Judecătoriei Cahul din 04 aprilie 2022.

În acest context soluția judecătorului de a respinge ca neîntemeiată cererea înaintată de Șurîghin Andrei privind explicarea modului de executare a hotărîrii Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017, nu contravine prevederilor CEDO și nu poate constitui o îngrădire a accesului liber la justiție.

Colegiul judiciar punctează că toate alegațiile recurentului, invocate în cererea de recurs sunt nefondate, în contextul suportului probator anexat la materialele cauzei, fapt ce atestă legalitatea concluziilor instanței de fond expuse în încheierea recurată.

În virtutea celor expuse, Colegiul judiciar respinge ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegaţiile menționate de către recurent.

Reieşind din faptul că, încheierea recurată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural și material, iar argumentele invocate de către recurent, sunt neîntemeiate, Colegiul judiciar conchide asupra necesității respingerii recursului declarat și menținerii încheierii Judecătoriei Cahul sediul central din 15 mai 2023.

Din aceste raţionamente, dată fiind situaţia factuală si juridică ale cauzei, în conformitate cu prevederile articolelor 427 lit. a) si 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul,-

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Șurîghin Andrei.

Se menţine încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 15 mai 2023, pronunțată la cererea înaintată de Șurîghin Andrei privind explicarea modului de executare a hotărârii Judecătoriei Cahul din 26 aprilie 2017 emisă în urma examinării cererii de chemare în judecata înaintată de Șurîghin Andrei succesor în drepturi lui Maftei Nina împotriva lui Novicova Ludmila cu privire la încasarea sumei în partea calculării penalității.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele colegiului	Judecător	Judecător
Galina VAVRIN	Natalia BONDARENCO	Ion DĂNĂILĂ